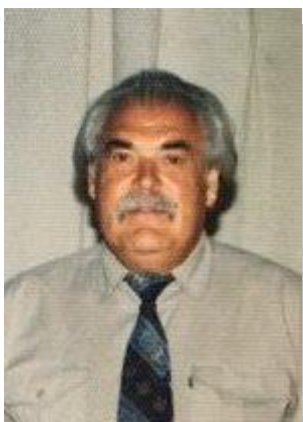

ХРОПАЧ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ

Хропач Олександр Миколайович (16.03.1938 р. м. Мена Чернігівська обл.) – український бібліотекознавець, викладач, кандидат педагогічних наук, доцент.

У 1961 р. закінчив Харківський державний бібліотечний інститут за спеціальністю «Організатор-методист культурно-освітньої роботи». Декілька років працював завідуючим районними відділами культури у Херсонській області (сел. Верхній Рогачик та сел. Велика Лепетиха). Протягом 1968 –1973 рр. очолював Херсонську обласну наукову бібліотеку. У 1973 – 1976 рр. навчався в аспірантурі Київського державного інституту культури ім. О. Є. Корнійчука (нині Київський національний університет культури і мистецтв) за спеціальністю «Бібліотекознавство і бібліографія».

У 1977 – 1999 рр. працював у Харківському державному інституті культури (з 1998 р. Харківська державна академія культури) на посадах старшого викладача кафедри бібліотекознавства, доцента, завідуючого кафедрою. У 1978 р. О. М. Хропач захистив кандидатську дисертацію «Проблеми бібліотечного обслуговування промисловості регіону» в Ленінградському державному інституті культури ім. Н. К. Крупської (нині Санкт-Петербурзький державний університет культури).

У 1979 – 1983 рр. – декан бібліотечного факультету Харківського державного інституту культури.

О. М. Хропач – автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць. Коло його наукових інтересів: бібліотечне обслуговування промисловості регіону, бібліотечна інтеграція, концептуальні проблеми бібліотечної науки (диференціація бібліотекознавства, об'єкт і предмет

науки, типологія бібліотек), управління бібліотечним колективом, перебудова вищої освіти, професійний рух бібліотекарів.

О. М. Хропач працював над докторською дисертацією «Оптимізація форм бібліотечного обслуговування трудових колективів (1987 – 1989 – докторантура). За темою дисертації були підготовлені дві монографії: «Заводський бібліотечний комплекс» і «Виробничо-регіональні бібліотечні зв'язки». (Не опубліковані).

Брав участь у численних міжнародних науково-практичних конференціях (Харків, Київ, Одеса, Москва, Ленінград, Кишинів). Викладацька діяльність О. М. Хропача пов'язана з розробкою навчальних курсів «Робота з читачами», «Організація, економіка і управління бібліотечною справою», «Культура ділового спілкування», «Методист», «Організатор бібліотечної справи».

О. М. Хропач займався громадською діяльністю. Він є одним з ініціаторів створення у 1990 р. Харківського бібліотечного товариства (ХБТ), мета якого – захист соціальних і економічних прав бібліотекарів, професіоналізація бібліотечної справи в регіоні на принципах демократії, гарантії читачам у реалізації їхніх конституційних прав на вільний доступ до книги, розвиток громадських засад в організації та керівництві бібліотеками, подолання відомчих бар'єрів, диктату та формалізму у бібліотечній справі.

Був обраний головою ХБТ і керував товариством до 1994 р. Розробив програму «Статутні основи регіонального бібліотечного товариства», організовував конференції ХБТ, засідання круглих столів з питань вищої бібліотечної освіти.

Як голова оргкомітету проводив Перший бібліотечний з'їзд Харківської області, розробив концепцію бібліотечної справи на Харківщині, яка була прийнята з'їздом. У 1992 р. входив до складу оргкомітету Всеукраїнського конгресу бібліотекарів і брав участь у його роботі.

О. М. Хропач був членом секції бібліотекознавства навчально-методичної ради при Міністерстві культури СРСР (1984 – 1991 рр.), з 1995 р. – членом проблемної комісії при Державній бібліотеці СРСР ім. В. І. Леніна (нині Російська державна бібліотека) з питань організації бібліотечної мережі, членом редколегії наукового збірника «Советское библиотековедение» (1984 – 1992 рр.).

З 1989 р. у складі наукового колективу розробляв концепцію бібліотечної справи в Україні, брав участь у розробці концепції вищої бібліотечної освіти в Україні, був членом координаційної ради з науково-дослідної роботи при ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

За роки викладацької діяльності підготував велику кількість висококваліфікованих фахівців бібліотечної справи. З 1999 року припинив свою наукову і викладацьку роботу, став працювати не за фахом. Відомості про подальшу діяльність відсутні.

Праці

1. Централізація бібліотек і проблеми координованого бібліотечного обслуговування // Бібліотекознавство і бібліографія. 1978. Вип. 18. С. 22 – 31.
2. До питання про нестационарне обслуговування працівників промисловості // Бібліотекознавство і бібліографія. 1980. Вип. 20. С. 52 – 57.
3. Планування бібліотечного обслуговування промисловості регіону // Бібліотекознавство і бібліографія. 1981. Вип. 21. С. 83 – 88.
4. Перше бібліотечне товариство на Україні // Бібліотекознавство і бібліографія. 1991. Вип. 30. С. 135.
5. Статутні основи регіонального бібліотечного товариства / Харків. бібл. т-во. Харків, 1991. 12 с.
6. Концептуальні питання бібліотечної науки // Наукова бібліотека в сучасному соціокультурному контексті : Міжнар. наук. конф. Київ, 12 – 15

жовт. 1993 р. / Центр. наук. б-ка ім. Вернадського АН України. Київ, 1993. С. 38 – 39.

7. Проблемы библиотечного обслуживания промышленности региона (на материалах Украинской ССР) : автореф. дис. ... канд. пед. Наук. 05.25.03 / Ленингр. гос. ин-т культуры. Ленинград, 1978. 18 с.

8. Процессы дифференциации в современном библиотековедении // Советское библиотековедение. 1983. № 3. С. 34 – 41.

9. Формирование библиотечного комплекса промышленного предприятия // Советское библиотековедение. 1985. № 5. С. 58 – 69.

10. Главные идеи и принципиальные позиции // Советское библиотековедение. 1989. № 5. С. 5 – 7

11. Назревшие перемены в обслуживании трудовых коллективов // Советское библиотековедение. 1989. № 1. С. 12 – 16.

12. Новый учебник по библиотековедению // Советское библиотековедение. 1989. № 6. С. 3 – 7.

13. Найдено согласие: при создании первого библиотечного общества в Украине // Библиотека. 1990. № 6. С. 36 – 37.

14. Принципиальные подходы к перестройке высшего библиотечного образования // Научные и технические библиотеки СССР. 1990. № 6. С. 24 – 27.

15. Библиотечная интеграция / Харьк. библ. о-во. Харьков, 1991. 36 с.

16. Основы организации библиотечного дела : материалы по курсу «Организация, экономика и упр. библ. делом» / Харьк. гос. ин-т культуры. Харьков, 1991. 132 с.

17. Деякі соціально-психологічні аспекти управління колективом бібліотеки // Наукова організація праці та управління у бібліотеках: наук. зб. / Держ. Респ. б-ка УРСР ім. КПРС. Київ, 1980. С. 26 – 33.

18. Бібліотека // Українська літературна енциклопедія. Київ, 1988. Т. 1. С. 167 – 168.

19. Универсальная библиотека в системе библиотечно-библиографического обслуживания промышленности региона // Советское библиотековедение. 1981. № 5. С. 44 – 51.
20. Библиотечные комплексы как перспективные формы обслуживания промышленных коллективов // Рациональное размещение и использование библиотечных ресурсов в УССР / Гос. б-ка УССР им. КПСС. Киев, 1987. С. 40 – 46.
21. Социальные аспекты экономики // Библиотекарь. 1990. № 2. С. 10 – 11.
22. От слов к делу : [о профессион. движении библиотекарей Харьковщины] // Библиотекарь. 1991. № 2. С. 12.
23. Теоретические основы библиотечной интеграции // Библиотека – информация – наука : тез. докл. и сообщ. респ. науч. конф., 8 – 10 окт. 1991 г. Киев / Центр. науч. б-ка им. В. И. Вернадского АН Украины. Киев, 1991. Ч. 1. С. 15 – 18.
24. Пути выхода из кризиса // Библиотека. 1992. № 7 – 8. С. 17 – 18.

Джерела

1. Архів ХДАК. Хропач О. М. Особова справа.
2. Друковані праці викладачів та співробітників Харківської державної академії культури (1947 – 1998): бібліогр. покажч. Ч. 1 / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2000. 398 с.

Ковальчук Галина Дмитрівна

Статтю створено 02.06.2021